

Olje og energidepartementet
Postboks 8148
0033 Dep

Saksbehandler: Tollef Taksdal

Høringssvar EBL Havenergilova, lov om fornybar energiproduksjon til havs.

Vi viser til Departementets brev av 13. februar og vil med dette komme med synspunkter til den foreslåtte havenergilova.

Per i dag er det varslet offshore vindparker tilsvarende nesten 10 000 MW i Norge. EBL anser at det er positivt at Departementet nå er i ferd med å få etablert et lovverk, slik at det kan gis konsesjon for konkrete parker. EBL støtter hovedtrekkene i lovforslaget, inkludert en ordnet tildelingsprosess for areal.

EBL støtter forlaget om en blokkutlysningsprosess, der staten på forhånd gjennomfører en prosess med kartlegging av egnede områder, høring og konsekvensutredning før enkelte, geografisk avgrensede områder åpnes for utbygging. For å finne fram til egnede områder skal staten kartlegge og veie mellom ulike interesser. Denne prosessen bør medføre at det er mulig å gjennomføre en enkel og effektiv konsesjonssøknadsprosess. Prosessen med blokkutlysning vil trolig bidra til å redusere antallet meldte prosjekter, sammenliknet med utviklingen vi har sett på land. Dette bør bidra til å sikre rask konsesjonsbehandling

Det er stor interesse for offshore fornybar kraftproduksjon på norsk sokkel. Det er derfor viktig at det legges tilstrekkelig vekt på allokering av områder til offshore kraftproduksjon i arbeidet som pågår med å utforme forvaltningsplanen for Nordsjøen. Denne planen vil være vesentlig for å avveie interesser og finne fram til egnede områder.

Det er ikke utpekt systemansvarlig for kraftsystemet offshore. Generelt vil vi peke på at systemansvar bør sees i sammenheng med strategien og ambisjonene myndighetene har for utbygging av offshore kraftproduksjon. Ved en større utbygging av offshore kraftproduksjon på norsk og utenlandsk sokkel kan mye tale for å betrakte overføringsnett i Nordsjøen som en enhet. Koordinering av norske og utenlandske initiativer vil være viktig.

Departementet ønsker å pålegge konsesjon for å bygge, eie og drive anlegg. EBL ser at et slikt krav om konsesjon er uheldig og vil virke begrensende for hva slags strategier for drift og vedlikehold som kan velges.

Ut over dette har vi vedlagt enkelte spesifikke kommentarer.

Vennlig hilsen
Energibedriftenes Landsforening

Erik Skjelbred
es@ebl.no

Vedlegg 1.

Enkelte spesifikke kommentarer til lova.

§1-2 (Virkeområde)

Havenergilovens virkeområde er avgrenset til området utenfor grunnlinjene. Det betyr at kraftproduksjon til havs vil måtte behandles etter ulike lovverk. Det er i tråd med dagens praksis, der NVE har tildelt konsesjon og behandler konsesjonssøknader for offshore vindkraftparker innenfor grunnlinjen. Det kan medføre at relativt identiske tiltak vil bli behandlet etter ulike lovverk. Dette kan ha ulike konsekvenser som for eksempel ulike tilknytningskostnader og støtteregimer. Slik vi ser det vil det være mer fornuftig å ha lik prosess mht. åpning av areal og konsekvensutredning, slik at man kan stille de samme krav for gjennomføringsevne for å få konsesjon.

Departementet åpner i fjerde ledd for å: *"i det enkelte tilfelle begrense hele eller deler av denne lov hva gjelder innretninger, formål eller virksomheter til havs"*. Det presiseres i forarbeidene at unntaket skal gjelde tiltak som kan behandles etter annet lovverk. EBL er skeptisk til en lovtekst der departementet har en generell hjemmel til å sette loven til side, og ser primært at retten til å begrense hel eller deler av loven kun kan skje etter hjemmel i forskrift. Sekundært vil vi be om at det presiseres når unntak kan skje i lovteksten.

§ 2-2 (åpning av areal)

Vi forstår det slik at Departementet forut for åpning av områder skal forestå konsekvensutredninger og avveining av interesser, og støtter en slik tilnærming. Omfanget av en slik prosess framstår som uklart. EBL vil peke på at traseevalg for kabler og tilkobling til land bør utredes samtidig. Omfanget av konsekvensutredninger og avveining som er gjort forut for åpning av områder vil påvirke behovet for nye konsekvensutredninger ved konsesjonssøknad. En grundig prosess vil minske behovet for ytterligere utredninger. Dette bør gjenspeiles i kravene som stilles i selve konsesjonsprosessen.

Departementet peker i forarbeidene til lova på at det før åpning skal foretas en avveining av ulike interesser i det aktuelle området, blant annet miljø og andre næringsinteresser. EBL ser at det også bør tas hensyn til enkelte ytterligere forhold når områder for åpning velges ut:

- Åpning av områder for offshore kraftproduksjon bør sees i sammenheng med elektrifisering av olje og gassvirksomhet, som et bidrag til elektrifisering og reduksjon av Norges klimagassutslipp.
- I arbeidet med å velge ut egnede områder bør også faktorer som korrelasjon mellom vind og vindsystem både i Norge og ikke minst mot andre lands store offshore vindparker vektlegges.
- I arbeidet med å velge ut egnede områder bør det også tas hensyn til hvor og hvordan kraften skal leveres.
- Flere aktører har allerede utført et betydelig arbeid med å planlegge vindparker utenfor grunnlinjen.

EBL støtter åpningen i lova for å kunne gi unntak for reglene om åpning av areal i særlige tilfeller, som for eksempel for pilotanlegg eller fornybar kraftproduksjon knyttet til offshore petroleumsanlegg.

§ 3-1 og § 3-2 (konsesjon til produksjonsanlegg).

EBL tolker lovforslaget slik at konsesjon skal gis til den som eier og driver anlegget, og at dette i utgangspunktet skal være samme juridiske person. EBL mener dette legger unødvendige begrensninger på mulighetene til å organisere energiproduksjon til havs på en hensiktsmessig måte.

Det må forventes varierende eierkonstellasjoner for offshore kraftproduksjon, der store parker har delt eierskap med flere eiere. Samme selskap kan ha ulik eierandel i ulike prosjekter. I en slik sammenheng kan det være rasjonelt med en operatørmodell der en av eierne går inn som operatør på vegne av eierskapet, for eksempel slik vi ser innenfor petroleumssektoren. I en slik sammenheng kan lovforslaget bli et hinder for rasjonell drift av store anlegg for offshore kraftproduksjon. Dette vil være uheldig.

§ 3-4 Vilkår for konsesjon.

EBL støtter at konsesjon tildeles for 30 år. Lovforslaget åpner for at det settes en rekke vilkår til konsesjon, blant annet er det anledning til å sette tidsfrister for utarbeidelse av detaljplan, igangsetting av arbeid etc. Videre kan det kreves avbøtende tiltak mht miljø og andre næringsinteresser. EBL ser positivt på muligheten av å sette vilkår om igangsettelse til konsesjon. EBL støtter også åpning for forlengelse av konsesjonsperiode.

Det er ikke avklart hvem som skal utøve tilsyn og tildele konsesjon. Vi ser det som naturlig at det er energimyndighetene som har det overordnede ansvaret for konsesjonsprosessen. Det er vesentlig at utlysning av blokker og konsesjonsbehandling av kraftproduksjon offshore ikke går ut over behandling av konsesjon for kraftproduksjon på land. Dersom ansvaret skal ilegges NVE må etaten tilføres kompetanse til å håndtere ulike maritime problemstillinger som fiskeri, biologisk mangfold, skipstrafikk og petroleumsvirksomhet.

En rekke aktører har vist stor interesse for offshore kraftproduksjon, og en rekke prosjekter er planlagt. Det er derfor behov for å komme i gang med selve konsesjonsprosessen. Det er i så måte vesentlig at arbeidet med kartlegging og utlysning kommer i gang. Vi anser videre at det ikke er hensiktsmessig å gjennomføre full konsekvensutredning og konsesjonsprosess for alle søkere på et gitt areal. Dette kan løses ved prekvalifisering eller ved at konsesjonsmyndighet på et tidlig tidspunkt foretar et valg av hvilke aktører som kan gå videre.

EBL ser at gode prosjekter og kompetente aktører med gjennomføringsevne er spesielt viktig ved kompliserte og store operasjoner som utbygging av offshore kraftproduksjon. Vi støtter derfor at det kreves forhåndsgodkjenning eller prekvalifisering av selskap. I denne prosessen er det imidlertid viktig å sikre at dette ikke fungerer som et hinder for konkurransen ved blokkutdeling ved at for eksempel mellomstore aktører eller grupper av aktører stenges ute.

§ 5-1 Beredskap sikkerhet og arbeidsmiljø.

Kraftproduksjon stiller strenge krav til sikkerhet og arbeidsmiljø, og utbygging av offshore produksjon kan reise noen nye problemstillinger. I denne sammenheng er det likevel viktig å påpeke at myndighetene ikke uten videre bør legge til grunn de sikkerhetskrav som gjelder for petroleumsnæringen. Petroleumsnæringen har et potensial for skade som på flere områder langt overgår skadepotensialet til fornybar kraftproduksjon. Sikkerhetskravene bør dermed legges på et rett nivå i forhold til de farer som offshore kraftproduksjon representerer.

§ 9 Utførsel og innførsel av elektrisk energi

En storstilt utbygging av fornybar kraftproduksjon til havs vil være betinget av eksport av kraft. EBL anser at konsesjon for eksport av kraft bør kunne gis sammen med konsesjon for produksjonsanlegg.

§ 10 Diverse bestemmelser**§ 10-1 og 10-2 Behandlingsgebyr og arealavgift**

Lovforslaget gir adgang til å kreve ulike avgifter og gebyr. Offshore kraftproduksjon er en ny næring, med et betydelig vekstpotensial. Utbygging er svært ressurskrevende og i dag avhengig av tilskuddsordninger for å bli realisert. På denne bakgrunn kan vi ikke se at illegging av gebyr eller arealavgift er formålstjenlig.

§ 10-7 Tilbaketrekking av konsesjon

Paragraf 10-7 åpner for at konsesjon kan trekkes tilbake ved oversitting av frister for detaljplan, byggestart eller andre frister knyttet til fremdrift av tiltaket, dersom dette er presisert i konsesjonsvedtaket. Paragrafen må sees i sammenheng med Departementets mulighet til å fastsette vilkår eller forskrift etter kapittel 3. EBL støtter åpning for en slik hjemmel dersom det foreligger vesentlige overskridelser. Vi støtter også at tilbaketrunkne konsesjoner skal lyses ut på nytt.